Ч. 285. (784). Львів, неділя дня 16. грудня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 12 сот. На провінції 14 сот. В зайнятих територіях 5 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3). Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	36·— К.
„ півроку	18·— „
„ чвертьроку	9·— „
„ місяць	3·— „

В краю і державі:	
На рік	40·— К.
„ півроку	20·— „
„ чвертьроку	10·— „
„ місяць	3·60 „

За границю:	
В Німеччині	40 мар.
В Америці	20 дол.
В инших державах	60 фр.

Від видавництва: За пару неділь зачинаємо новий адміністраційний рік

Не оголошуємо приманчивих запросин до предплати, не подаємо принадних проспектів, не накидаємо ся українській суспільности галасливою реклямою. — Минулі роки важких проб, підмога, яку ми доси находили в широких кругах тої части українського народу, що живе по сім боці кордону а передовсім повна свідомість, що служимо лише українській справі і більше нікому — се найсильнійша і найпевнійша основа для нашого видавництва.

„**Українське Слово**“ виходити-ме як доси що днини крім понеділків і буде на далі повним образом українського житя по обох боках кордону.

„**Українське Слово**“ буде далі висловом тих українських стремлінь і тої української політики, для якої не істнують ніякі кордони.

„**Українське Слово**“ як доси міститиме у своїх фейлетонах твори найвизначнійших українських письменників.

„Українське Слово“ коштувати-ме в р. 1918:

у Львові:

На рік	36·— К.
„ півроку	18·— „
„ чвертьроку	9·— „
„ місяць	3·— „

в краю і державі:

На рік	40·— К.
„ півроку	20·— „
„ чвертьроку	10·— „
„ місяць	3·60 „

Всіх прихильників просимо, щоби з огляду на конечність устаценя накладу, прислали предплату до дня 1 січня.

Не повторюємо пісні про трудности, з яки ми нині бореть ся українське видавництво; — знають її всі.

З твердою вірою, що українська суспільність відчуває і розуміє потребу часописі що служить лише українській справі — і більше нікому — вступимо в новий адміністраційний рік.

Про фінанси української держави.

Вони на всякий випадок вилонять ся з фінансів Росії. На днях привесли часописі вістку, що революційний уряд большевиків оповістив заповідану вже передтим „сейзахтею“ (стрясене) заграничних довгів Росії, котрі виносять около 40 міліярдів рублів! Сей крок большевицького уряду можна уважати репресалією за сконфісковане російських кораблів антантом; правдоподібно прийде до мирного полагодженя тої справи.

Колиж українська держава лишить ся в союзі з Росією, — розпічне свою фінансову господарку, обтяжену відповідною частю довгів і фінансових трудностий дотеперішної Росії (розуміеть ся, оскілько в фінансовім світі не викличе ся війна катаклізму, який усе поставить на зовсім нових основах).

Длятого одначе з житевих питань української держави є справа російських фінансів.

Отож та справа представляєть ся так: Літне замкнене рахунків російського державного банку перед вибухом війни (в липні, 1914) виказувало емісію кредитових паперів у висоті 1634 міліонів рублів, з чого ажь 1.600 міліонів було покритих золотом. Був се дуже добрий стан фінансів.

По трьох літах війни емісія кредитових нот дійшла до висоти 18 400 міліонів рублів, а засоби золота зменшили ся до 1.296 міліонів. Хоч отже засіб жовтого металю не зменшив ся так, як того можна було сподівати ся, але зате десятькратно піднесла ся циркуляція кредитових паперів.

Що се значить, покажеть ся щойно по порівнаню сего стану російських фінансів зі станом фінансів трьох инших найбогатших европейських держав, що також вмотали ся в сю війну.

І так Анґлія виказувала в липні 1914 р. у своїм „Центральнім Інституті кредитових нот“ 40 міліонів фунтів штерлінґів металю, а 29 міліонів нот. Тепер засіб золота Анґлії завдяки военним доставам для союзників, котрі платили їй золотом, підніс ся до висоти 84 міл. ф. шт., й емісія кредитових паперів піднесла ся до висоти 227 міл. ф. шт. (в тих 84 міл. ф. шт. золота вчислено вже й резервові засоби, призначені на покрите т. зв. ратункових нот і цертифікатів). — У Франції за час війни впали за соби золота „Банку Франції“ з 4.104 міліонів франків на 3 291, а емісія кредитових нот піднесла ся з 5 911 міл. фр, на 22.232 міл. фр. — Вкінці „Німецький Державний Банк“ виказує в тім часі зріст засобів золота з 1.356 міліонів марок на 2.405 міл. марок (вияснює се те, що Німеччина за границею мало що могла набути, а від свого населеня стягнула золото); рівночасно емісія паперових гроший (і касових „шайнів“) піднесла ся з 1.890 міл. марок на 16.347 міл. марок,

В усіх тих цифрах не заподано довгів дотичних держав з минулих часів.

В тих часах головним доставцем гроша для Росії була Франція, вона була супроти Росії вірителькою на суму яких 12 міліярдів франків тільки що до самих державних позичок. І ті її вірительности тепер сильно загрожені. Інакше маєть річ з грішми, які Французи вложили в російські підприємства зелізничі, банкові і промислові.

Другим головним доставцем гроша для Росії в мирних часах була Німеччина; зворот вложених з Німеччини сум залежати ме від висліду мирових переговорів.

Анґлійці були в мирних часах обережнійші з інвестованем своїх капіталів в Росії — мабуть з тої простої причини, що в своїх величанських посілостях мали де містити капітал на добрих услівях. Щойно в часі війни стала Росія довжником Анґлії на 7 міліярдів рублів (всі позички як царського, так і революційних урядів в нутрі російської держави не перевисшили суми 10 і пів міліярдів рублів).

На основі сказаного, відношене жовтого металю до кредитових нот представлялоб ся в Росії найгірше — в порівнаню до Анґлії, Франції й Німеччини. Одначе так твердять тільки приклонники так званої металістичної теорії фінансів. Бо приклонники теорії номіналістичної вже давно перед війною виказували, що держави, які не потребують довозу товарів з чужого краю (а до таких держав належалаб передовсім Росія в разі відповідного упорядкованя в нутрі), сміло можуть ураґульовати свої фінанси без ніякого металічного покритя та що засоби золота потрібні таким державам тільки на випадок війни.

На всякий випадок довги всіх воюючих держав дійшли до такої висоти, що їх засоби золота далеко не в силі покрити їх кредитових нот. Тут входоть уже в гру національне майно як таке. Колиж порівнати національно суспільне майно складових частин Росії зі складовими частинами инших держав, то народи Росії, а в першій мірі український, не уступають нікому, з виїмком одної Анґлії.

Невідомо ще, який ключ до сплати затягнених довгів принятий буде при творeню держав на колишній території Росії. Та який би він не був — українська держава зі своїми богатими покладами вугля й копальнями зеліза, зі своїми урожайними землями, сплавними ріками й готовою торговельною та военною фльотою на Чорнім Морі, не потребує боятя ся надто великих фінансових клопотів. Коли ж устане визиск наших земель на користь московських центрів, українська держава мусить згодом вибити ся на перше місце між усіми державами, що повстануть з колишньої Росії.

Поодинокі народи не будуть мати права самоозначеня...

ВІДЕНЬ — „Zeit“ пише: В справі участи австрійського і угорського парляменту в мирових переговорах президент австрійської палати послів, Ґрос, сказав представникови швайцарської телеґрафічної компанії: Співділане в мирових переговорах припаде очевидно в участи передовсім делеґаціям, хоч мировий договір буде перед підписанем предложений австрійському і угорському парляментови. Се однак не виключає співділаня представників австрійського та угорського парляменту і представників парляментів ворожих держав, як дорадчого чинника. **Справи самоозначеня себе не будуть рішати поодинокі народи,** за те австрійський і угорський парлямент як цілість будуть могли відповідно вплинути на мирові переговори і на будучий устрій монархії. Всяке впливане із вні на сей будучий устрій треба уважати за виключене, а заходи в тім напрямі продовжували би війну (?).

Коли начались переговори?

„Києвська Мисль“ з дня 28. падолиста доносить: У вечірнім виданю большевицької „Правди“ надруковано під заголовком: „Переговори про перемире на всіх фронтах“ з початку таке: „В послідній хвилі одержали ми такі депеші від оперуючої армії. Перша: „Сегодня (27. падолиста) о годі 11. рано вислав верховний головнокомандуючий парляментарів із такими повновластями: Після повновласти ради народних комісарів, я, народний комісар для военних і морських справ і верховний головнокомандуючий армії російської републики, уповажняю парляментарів: поручника Володимира Шноцера, члена військового комітету 5-ої армії, военного лікаря Михайла Саґаловича й однорічного добровольця Ґеорґія Меронд звернути ся до висшої власти над німецькими арміями на відтинку, де будуть ті парляментарі приняті, з просьбою запитати висшу команду німецької армії, чи вона годить ся прислати своїх повновласників для установленя перемиря на всіх фронтах в цїли розпочатя по нім переговорів. На случай згідної відповіди зі сторони висшої команди німецьких армій поручено парляментарям усталити місце і час для стрічі повновласників обох сторін“. — Криленко.

Друга депеша: „О год. 3. мін 50 прибули парляментарі до передної лінії. В 4 год 10 мінут парляментарі без усяких перепон перейшли в німецькі окопи. Секретар делеґації Розмерович“.

Отже переговори зачали ся вже 27. падолиста. Цікаве, що російська публика вже того самого дня вечером знала про все, а у нас

донесено офіціяльно про переговори в 10 днів пізнійше. І як знайшла ся яка щаслива часопись, що могла звідкись подати таку вістку, то замість тої вістки — світила біла пляма.

Залицяня Бухана до Українців.

СТОКГОЛЬМ, 14-го грудня. — Заходи аґента анґлійського посольства, Буханана, у тимчасового правительства України, щоби спонукати його відлучитись від Росії та продовжати війну — не вдали ся. Українська Рада стоїть на становищи строгої невтральности і жадає признаня самостійности України і від осередних держав і від коаліції. — Більшість українських полків опустила вже фронт і повернула до своїх кадр.

Війна.

Переговори ідуть гладко.

БЕРЛІН. (Вольф). Дня 13. с. м. перед полуднем і по полудни відбуло ся пленарне засідане в Берестю литовськім. Нараджувано ся над поодинокими точками обопільних проектів розему.

Дня 14. перед полуднем продовжене переговорів.

ВІДЕНЬ. N. F. Presse пише: Довідуємо ся, що переговори про завішене оружя розвивають ся успішно так, що імовірно будуть в недовзі покінчені.

Отворене російської конституанти.

АМСТЕРДАМ (Ткб.) До Nieuve Rott Courant доносять з Льондову: Daily News довідують ся з Петрограду в середу: В отвореню конституанти взяло участь около 400 осіб. Вибрано комісію до уложеня маніфесту до народу з повідомленем про отворене зборів і з протестом проти увязнень.

Домашна війна в Росії.

ПЕТРОГРАД. (П. А). Повідомлене оголошене Радою народних комісарів каже: Буржуазія ведена кадетами приготовила всі сили до протиреволюційного удару в хвили зібраня конституанти. Корнілов і Каледін в Урали, зглядно в донській области розвинули прапор домашної війни. Під Білгородом відбули ся перші бої між революційним правительством а відділом буржуазійного заговору. Так отже просто за почином і під проводом сторонництва кадетів вибухла домашна війна. Ся рухавка загрожує справі мира і всяким здобуткам революції. Осередний комітет кадетів посилає безнастанно підмоги Каледінови і Корнілови. Найменша слабість народа може потягнути за собою упадок робіт. жовн. Ради і розбите справи мира... Політичних провідників домашної війни увязнить ся, а рухавку буржуазії здусить ся за всяку ціну.

АМСТЕРДАМ. Бюро Райтера доносить з Петрограду; Большевики зібрали в Касарнях і коло Тавридської палати 8000 людий. Також Тавридська палата обсаджена військом. Рада робітн. і жовн. в Москві замкнула бюра „Русского Слова“, бо сей дневник пустив поголоску, що Криленко з почину головної німецької кватири опанував головну російську кватиру.

ПЕТРОГРАД. (Райтер). Іскрова телеґрама з Ростова доносить, що Каледін облягає ще місто. Під Нахічевам ведеть ся борба. Проти Каледіна борють ся відділи Чорноморської фльоти. Під Білгородом триває дальше нагальна битва: обі сторони потерпіли великі втрати.

Самостійність Фінляндії.

СТОКГОЛЬМ. (Ткб.) В Фінляндії пороблено приготовленя в ціли відсланя російських жовнірів до Росії. Здійснене самостійности Фінляндії відбуває ся дальше з цілим натиском. Сенат вивісив власну корогов і завів осібні почтові марки і нові пашпортові фомулярі для Фінляндців, котрих названо вже не російськими підданими, а горожанами фінської републики.

Допись з Заліщиччини.

В Заліщицькім повіті, чисто українськім, бо Поляків заледви 70% „rządy“ чисто польські. В обох містах нашого повіту, себто в Заліщиках і в Товстім правительственні комісарі вшехпольські, окружені, розумієсь, самими Поляками, в Старостві на кільканайцять панночок принятих до бюра в часі війни ані одної Українки.

Правительственний комісар реклямує ґмінних функціонарів, ремісників, купців, людий потрібних до апровізації, словом ріжних преріжних „niezbędnych“ для добра міста і повіту, а в тім, розумієсь, ні одного Українця.

Панове Поляки користаючи з виімкових воєнних відносин та пекучих потреб українського населеня накидують ся йому на опікунів та висвідчують ріжні ласки. Але гірка та польська ласка, тай добре треба за неї платити. Ось її зразки:

Нотар в Товстім п. Руксер леґалізує жінкам військових підписи на квітах причинкових не лиш в Товстім, але і до Заліщик ласкаво приїзджає і за кождий квіт каже собі платити 5 корон.

Панни Польки в бюрах причинкової комісії, покликані ц. к. Староством, пишуть ласкаво жінкам військові квіти на причинки, розумієсь по польськи і за ту ласку кажуть собі рівнож платити.

Правительственний комісар міста Заліщик, знаний вшехполяк Марчинські, при помочи Староства і Виділу Краєвого спровадив сіль, котрої брак дуже відчували люди.

На села призначено всего по кількадесять топок, а всю сіль призначено позірно для мешканців міста і зложено до ґмінного апровізаційного склепу, до котрого розумієсь не тільки не покликано ані одного Українця, але навіть нікого з Українців про його основане не повідомлено. Сіль мала продавати ся лише мешканцям Заліщик за картками по 30 сот. за топку. Але що се був сезон квашеня капусти і люди з околичних сіл готові були за сіль незнати як дорого заплатити, п. Марчинські постановив оказати ласку для „poczciwego ludku wiejskiego“ і оголосив по околичних селах, що з його позволеня польський ксьондз буде в ґміні міняти сіль за ріжні продукти. На означений день бігли жінки до міста цілими гурмами, кожда з узликом на плечах, а в узликах все добро: мука, фасоля, горох, ячмінь і т. и. в ґміні в бюрі, на коритарах, на подвірю, по дорогах жінок, що годі протиснутись. Явив ся п. Марчинські, вказав в короткій промові на ласку, яку робить „wiejskiemu ludowi“, відступаючи їм сіль призначену для міста — і розпочалась ласка розумієсь дорого оплачена. Функціонарі брали від жінок принесені узлики і без ваги, без оцінки принесених продуктів, котрих вартість могла виносити навіть кілька корон, складали тоті до відповідних пак, а жінкі віддавали узлик новий з одною топкою соли.

Перший день вимінної торговлі пішов гладко, жінки жадні соли не знаючи яка її властиво вартість, вертали домів вдоволені, що хоч якийсь час буде зварена страва смачнійша, бо буде чим посолити, а то вже призабули, який смак соленої страви. І був би може світ не знав, як дорого треба українському селянинова платити за польську ласку, якби не припадок, що зайшов при такій самій виміні на другий день.

Ото з товпою жінок до сали маґістрату втиснулась жидівка із Заліщик, рівнож за солию, але не з узликом з своєю карткою і грішми. Жінки приглянулись добре, що вона за ту саму топку соли, за яку вони давали продукти, не одна на кілька кор заплатила лише 30 сот.

На місті счинив ся між жінками ропот, обурене, — нарікання, крик. Свідомійші побігли до філії „Сільського Господаря“ поскаржитись. Філіяльна Рада внесла сейчас до ц. к. Староства протест проти такого визиску і на разі вимінна торговля устала. Але польська ласка дорого коштувала не одну селянку.

Подібну ласку нашим селянам в Товстім зробив однодумець заліщицького комісаря, рівнож правит. комісар Диксер. Він дістав більшу скількість соли для мешканців Товстого, але і він подібно як Марчинські в Заліщиках рішив ся оказати ласку селянам і відступив для них сіль в заміну за їх продукти, щоби обділити більшу скількість селянок, ділив топку на полозину, а від селянок побирав не лиш продукти, що значно ціну соли перевисшували, але ще до того казав вписуватись до польського „кулка“ і платити членську вкладку і вписове бо мовляв, сіль лише для членів. У сей спосіб много несвідомих українських жінок вступило в члени польського кулка, щоби дістати пів топкі соли, за котру справді солено платили.

Подібну ласку нашим селянам в Угринківцях робить кс. Квасньовскі, котрий рівнож на аґітаційні цілі дістав сіль і відступає лише тим укр. селянам, котрі запишуть ся до польського кулка.

Ось кілька зразків, як Поляки роблять ласку українському народови.

А тепер вернім ще до апровізаційного склепу в Заліщиках, котрого головою з волі п. Марчинського є кс. Позвнанські, місцевий пробощ.

До того склепу знесли наші селянки в заміну за сіль всякого добра: дробу, масла, сира, яєць, фасолі, гороху, муки і т. п. Усі продукти мали бути списані і опісля продавані мешканцям на карточки у приписаній скількости. Заки спису доконано, много продуктів зі склепу цілком зникло. Люди ріжно говорять. До одного дому, (розумієсь польського), видано кажуть 500 яєць, цілу фіру тих продуктів вислано до Коломиї, де мешкають жінки комісаря і його заступника з родинами, до одного дому цілу бочілочку масла забрано і т. д. Але сего ніхто не бачив, отже і доказати годі — се на жаль останесь лиш злобним домислом. Вказати однак належить на слідуючі сумні факти:

I. Що до загальної розпродажи в апровізаційнім склепі не дійшло ані масло, ані дріб, ані сир.

II. Що заки доконано спису і приступлено до розпродажи, кліка Поляків розбирала яйця для себе у великих неприписаних скількостях — так кс. Познанські узяв 200 яєць „dla parafialnego urzędu“, иньші панове забрали що найменьше по дві копи.

III. Що поражаюча більшість мешканців, в тім усі Українці, не дістали навіть приписаної скількости яєць, хоч було їх таке число, що мож було ними усіх мешканців обділити. Ось так виглядають „polskie rządy“ і польська ласка. Не диво, що український нарід, що на галицькій Україні має вже їх по саму шию, так остро протестує проти замірів прилученя Галичини до Польщі.

X.

В канцелярії.

— Куме! а закуріть си — говорив піднятий секретар громадський, до управителя громади і подав йому делікатного тютюну.

— Ай бо, ви Іване, що чините, зле випишалисьте консиґнацію на засілки; пан поборца відкинув, і знов не буде фасунку.

— Най шляґ трафить, того цибуха, то він так фалшиво мені обрахував. І спусти ся на тоту нендзу.

— Видите, коль ви обібрали ся виплачувати, то повинні самі того припильнувати — поставляв управитель.

— Добре вам говорити — а я тут маю тілько роботи, що аж світ в очах крутить ся.

Управитель підсміхнув ся злегка під вусом.

— Від писаня, кажете, світ вам крутить ся. От не було вам так щиро возити бульбу, та міняти за рум і тютюн.

— Ат, пусте балакаєте — а ви николи руму не пили? Ви лиш з гербатов — ви великі пани. А ми, так по просту — лик, буль-буль...

Тут узяв фляшку з вікна і дав собі моцного цуґа — в фляшці, мало що лишило ся.

— Добрий вечір — сказала молода жінка — отвираюча двері. Принеслам тоту морков, що то для пана старости.

— А капусту, принеси завтра, сказав управитель.

— Пане секретар — а коли будемо фасувати той засілок, говорила зі страхом Маруня.

— А тобі, молодице, на що так прикро засілку? Не бій ся — то цісарське, не пропаде.

— Та бійте ся ви Бога, я не маю защо купити дітям загортки, до школи у нічім виправити — на кару завдатуть. Порахуйте, як еще по Зеесіню фасувалисьмо.

— Диви — та в адуката забавляєш ся, будеш ту з мене протоколи тягнути — може ще й ферлядунки ціплеш.

Іди питай панів, в податку.

Гроші дістанеш, як відвеземо — а тепер іди домів — говорив успокоюючо управитель.

— Пане управитель — промовила Маруня. Сночи, узяв Матій, у мене когута — вер ми 5 корон — а я би го і за десять не дала, він так красно піяв — тепер сумно без нього в хаті.

— Йди, йди, домів — я помовлю вже за того з Матійом.

А кількож ти принесла тої моркви, няй запишу.

— 20 фунтів, відповіла Маруня.

— Но забирай ся вже до чорта, гукнув своїм „шляхбасом“ пан секретар.

— Добраніч — говорила, звольнованим голосом Маруня, переступаючи поріг канцелярії.

У хвилю, надніс Матій почту. Положив скринку на лаві.

— Засвітіть но — Матію, треба перебрати почту, сказав управитель.

Матій подав скринку та засвічував лямпу. Управитель перебирав почту — а секретар засів до причинкових рахунків.

— Няй шляґ трафить, того псяюха — яку бестія, поробив каляманцю.

— А що? Є який кавалок до ґміни?

— Січень 31 днів, лютий 28, марець 31, цьвіт... 30, а що там нового? Шляґ би то трафив?

— Нате — читайте — прийшло поновити вам реклямацію.

— Заправди?

— Секретар — читає довго письмо. — Ег якось то буде.

— Цьвітень 30 днів — зачав рахувати дальше.

. . . .

Пізним вечером, повітовий писар — виїздив неватнаженим возом зі села.

З за ліса, підпимав ся червоний місяць. Коні брали, що сила, а болото брискало довкруги...

Яр.

НОВИНКИ.

— **До урядників української народности.** Державні урядники дістали, або дістануть одноразовий додаток. Тому просимо всіх свідомих Українців-урядників, щоби памятали при сій нагоді на українські сироти. Нехай кождий зложить невеличкий дар, коч би тільки 1 прц. від додатку на „фонд ім. Митроп. Андр. Шептицького" (книжочка „Дністра" ч. 10.300). Будемо вдячні, коли найдуть ся урядники в кождій дікастерії, що займуть ся збіркою поміж своїми товаришами, та перешлють її з точним списом жертводавців до „Дністра". За дар любови для сиріт Бог заплатить! — Комітет „Живого памятника": Др Ст. Федак, др. К. Студинський, о. В. Лициняк.

— **Розгром редакції „Рѣчи".** Дня 26-го падолиста досвітком розгромила сторожа червеної ґвардії редакцію кадетського органу „Рѣчь". Як звісно — кадети як така звана партія народної оборони не тїшать ся симпатіями у большевиків. Червона ґвардія розбила столи, забрала годинники, гроші та ріжні документи. — Комісар для справ друку поручив штабови червоної ґвардії не ставати її більше на сторожу коло „Рѣчи" та коло друкарні „Біржевых Відомостей".

— **35 лїтний ювилей Бурцева.** Дня 25-го падолиста минув 35 лїтній ювилей громадянської діяльности анархіста В. Бурцева. Перший раз був він арештований дня 25-го падолиста 1882-го року. — З приводу його ювилею пише Горкий в „Новій Жизни": Треба згадати, що сей невтомимий ворог абсолютизму через 35 літ, як червак, підточував корону Романових. Ніхто не відважить ся заперечити, що Бурцев — історична стать. День свого 35 лїтного ювилея провів він у тюрмі. Держить його там демократія, та сама, в інтересі котрої він довгі роки невтомно працював.

— **З Полтави.** По 10 дневній реквізиції друкарні „радою революції" зі забороною видавання „Полтавського Дня" після телеґрафічного розпорядку Української Центральної Ради заборону знято. В неділю часопись вийшла.

— **Пророча характеристика Леніна.** Часопись „Народъ" приносить характеристику Леніна, передруковану з „Echo de Paris" пера письменника Миижинського з року 1915. Минжинський порівнує Леніна з царем Павлом Петровичем та каже: „В дійсности, а не лише в уяві обнявши власть, Ленін наброїть та начудує незгірше Павла на престолі. Нелеґальний діяч російського самодержавя, Ленін, уважає себе не лише властивим займанником російського престола, коли він очистить ся, але і одиноким наслідником інтернаціоналу. Ленін — політичний єзуїт, що підходить ділами та ідеями марксізму до своїх імперіялїстичних цілий. О статочно, як задуте ся, то говорить про демократичну републику. Але тайна канцелярія Пашковського та чорний кабінет лучше підходять під його стиль, намїри і діла. Ленін взиває до домової війни, але сам сейчас приготовляє собі фірточку до відвороту.

Ленінівці се не партія, але шайка партійних циганів з фальшивими голосами, з любовю розмахують кнутами, які вроїли, що їм прислугує незбите право станути на чолї робучої кляси. — Характеристика ся відносить ся до Леніна, як ще провідника большевиків. Замітне, що російські часописї її передруковують, се вказує, що Ленін та большевики не тїшать ся надто великою симпатією Москалів.

— **До чого жовнїр мусить привикнути.** Одна французька часопись подає ряд привичок, яких набере жовнїр в часї теперішної війни. — І так: скільки разів побачить когось чужого, скоро обкине його стать зором, шукаючи ранґи і відзначень. Коли жовнїр буде удавати ся в подорож, всяде з привички до товарового воза. Серед найбільшого поспіху перейде через гребло або отверте поле, шукаючи точки за котрою мігби скоронити ся. Коли буде сходити до підземної зелїзниці, заложить ґазову маску. Кладучи ся спати, напише лист до дому.

— **Польська військова орґанізація в Росії.** Радомська „Unia" приносить інтересні вісти про польську військову орґанізацію в Росії. Як звісно P. O. W. творить тайну орґанізацію, яка вербує польських охотників і виступає проти вербовання в окупаціях до польської армії настановленими осередними державами вербунковими комісарами. Інтерновано Пілсудського стоїть в звязи з діяльностию P. O. W. Після „Unia" має тепер P. O. W. розвивати ся значно в Росії головно в Київі (?) при першій польській дивізії. „Unia" доносить, що члени P. O. W. в Росії лише чекають на приказ Пілсудського, щоби наложити униформи. — Ще один доказ приязливого та диктованого розумом відношення Поляків до осередних держав...

— **Статистика української републики.** Українська република є одною з більших держав в Европі. Вона дорівнює Франції областю і числом населення, а перевисшє її урожайністю землї і богатством вуглїя. Українська република обіймає девять ґуберній: київську (5,100.000 населення), волинську (4.200.000), подільську (4,100.000), полтавську (3,700.000), чернигівську (3,300.000), харківську (3.500.000), катеринославську (3,300.000), херсонську (3.700.000) і таврійську (2,100.000). Загальне число населення виносить отже 33.200.000 на 519.789 квадратових кільометрах. Українців є 27.400.000, жидів 1,900.000, Росіян 1,800.000, Поляків 1,000.000 і Німців 800.000.

— **Офіцир і салдати.** Дуже характеристичні та замітні для психольоґії російських салдатів дані, дає постанова офіцирів петроградського ґвардійського полку, вручена головнокомандуючому. „Ми — кажуть офіцира — констатуємо, що працювати і жати в обставинах вічного нервового напруження, вічної боротьби — неможливо. Особа салдата забезпечена законом і силою маси, а особа офіцирів лише „добрим" салдатів. Всяке відступлене від психольоґії більшости являєть ся виною та потягає за собою підозріне, недовіре та вороженчу. — Люди, насильно зроблені салдатами, силою вислані в рова, жаждучі лише мира — не хотять воювати, не хотять бути тим, чим їх заставили стати ся. Ідея необхідної оборони вітчини, ідею жертви для загального добра — розуміє небогато. І ми, офіцири, заставляючи ділати проти голосу їх розуму, тим самим перестаємо бути для них близькими та зрозумілими людьми. „Хто не з нами, той проти нас" — отсе клич маси. І події послідних днів червня показали, як вона розуміє офіцирів. Після неї вони воюють, бо їм вигідно воювати — тому офіцирів стягали з трибун то що. З часом через комісарів удало ся завести сяку-таку карність. Але з відступом з Галичини все кинулось на крадіж, рабунки, руйновання, нищене і убиване. Ми були лише видцями — здержати не було сили, а слова не помагали. Салдати, які говорили тому дві неділі в зад, що офіцирі буржуї попирають Анґлійців, — тепер говорять вже про те, що „офіцири нас продали". Тепер по переводі військ в резерву дють ся такі самі рабунки та розбої під кличем „борби з капіталом". Підчас походів безпорядок стрілянина. Офіцири сповнюють прецінь обовязок супроти вітчини. А кілько на них впало всякого безчестя і наруг? Вони мусять бути слугами товпи. Тому вони не беруть на себе ніякої відвічальности.

Далї йдуть виводи: „Війська, як такого — нема. Ми, офіцири, як начальники — не істнуємо. Армія в теперішнім складі і управлювана теперішною системою, не може оборонити державу. Навпаки вона сама доба її." — Під заявою підписали ся всі офіцири петрогр. 56. полку в числі 77.

— **На хлопячу школу кружка ім. Т. Шевченка на стрийськім передмістю у Львові вплинули в останних місяцях отсї жертви:** збірка в Янівських 35 к., збірка в Чесниках 30 к., жертва ім. Дан. Стецькова у Львові 716 к., збірка в Никлашеві 20 к., жертва п. О. Онисяка з Кракова 30 к., жертва Т-ва Урядників і Священиків 10 к., збірка в Синевідську ниж. 10 к., збірка в Глинську 10 к., жертва о. І. Винницького з Залозець 10 к., збірка в Підберізцях 5 к., збірка в Ожидові 8 к., жертва п. Л. Балицького з Роздолу 15 к., жертва „Шк. Помочи" у Львові 30 к., збірка в Камени (Калушу) 20 к., жертва о. Городецького з Вербилівець 20 к., збірка в Добромили 15 к., збірка через п. Д. Стецькова 76·80 к., жертва п. І. Сітницького 50 к., жертва п. Н. Н. 10 к., збірка п. Білинського 36 к., збірка в Щирци (через п. Д. Стецькова) 17 к., жертва о. А. Пелеńського 20 к., жертва п. П. Коваля 4 к., збірка в „день цвітки" у Львові (24 червня) 259·38 к., запомога маґістрату м. Львова 200 к., жертва п. Дра В. Бачиньского 10 к., жертва п. М. Голдуна 24 к., жертва п. А. Березовського 25 к., жертва п. П. Лещія 10 к., п. М. Гавронського 6 к., о. Гр. Рабчака (Домажир) 10 к., о. М. Горницького 2 к., о. Р. Угриска 10 к., п. І. Сітницького 10 к., п. І. Кордубівної 5 к., збірка під церквами дня 28 жовтня с. р. 239·64 к., жертва п. В. Яворського (Сараево) 20 к. збірка в Супрці (о. Баричко) 30 к., жертва п. Пежанського 4 к; дрібні жертви на руки п. С. Білобрама: в січни с. р. 6 к., в лютім 7 к., в марті 52·20 к., в цвітни 10·50 к., в маю 37·50 к., в червни 26·50 к., в жовтни 51·50 к., в падолисті 34·50 к., в грудни 49 к., з пушок: в склепі п. Филиповича (Львів) 13 к., в церкві СС. Василиянок 18 к. — Всім ВП. Жертводавцям складає підписана старшина сердечну подяку за їх жертви і просить не забувати і дальше на хлопячу школу ім. Т. Шевченка на стрийськім передмістю у Львові. За старшину: І. Ігнат, голова, о. Др Яр. Левицький, скарбник.

— **Обезпечене в 7-ій воєнній позичці** полягає на тім, що підписчик замість готівки обезпечує собі на випадок дожиття або родині на випадок вчаснійшої смерти облїґації воєнної позички. Ся форма підписки воєнної позички **для** підписчика найкориснїйша через те, що підписчик за малу щорічну премію може забезпечити собі високу суму в облїґаціях воєнної позички і для держави найвигіднійша вона через те, що як найширші круги населення за малу щорічну премію можуть брати участь в підписаню високої суми воєнної позички. Таким чином обезпечене в воєнній позичці се найліпша льокація капіталу. Вправді корисно і в інших товариствах обезпечуватись та найкориснїйші умови обезпечена має тільки ц. к. австрійській військовий Фонд вдів і сиріт. Всякі інформації уділює Товариство в Краєвім Бюрі для Східної Галичини (Відділ воєнних обезпечень) у Львові, ул. Словацького 16.

ОПОВІСТКИ.

Неділя, дня 16 грудня 1917.

Нині: 16. грудня гр.-кат. Софонії, рим.-кат. Аделяйди.

Завтра: 17. грудня гр.-кат. Варвари, рим.-кат. Лазарія.

○ **Засїдане Виділу** „Львівського Бояна" відбуде ся ві вторник для 18. с. м. о год. 6·15 з отсим дневним порядком: 1) провірене рахунків з останнього концерту; 2) нарада над концертом в память Тараса Шевченка. — Виділ.

○ **Св. Миколай** загостить у второк 18. грудня с. р. о год. 4 по пол. до „Укр. Бесіди" і роздасть дітям дарунки. Гостину св. Миколая попередить гарне дїточе представлене, а закінчить свято весела забава дїтей. Дарунки просимо складати в „Бесіді" до рук паць у второк 18. с. м. рано від год. 10—12, і по пол. від год. 2—4. — Виділ „Укр. Захоронки".

○ **Каса Ощадности і позичок**, Стоваришене зар. з обм. порукою у Львові (тимчасовий льокаль урядовий Ринок ч. 10, І. поверх) повідомляє, що від 1. січня 1918 буде платити від вкладок щадничих 4%. 1—3

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Краєвий адвокат

Др. Евген Гвоздецький

веде канцелярію у Львові, при ул. Красіцких 6.

Секундар загального шпиталю

Др А. Шварц

ординує в шкірних і вунеричних недугах від г. 12—1 для жінок і від 3—5 для мужчин.

Львів, ул. Крашевського 11 партер.

Дентистичне заведене

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймоване зубів без болю і пльомбоване.

Штучні зуби в кавчуку, золотї і плятині.

Пацієнтів з провінції залагоджує ся в найкоротшім час

Оголошеня.

Гр.-кат. комітет парохіяльний в Побережу п. Журавно оголошує лїцитацію будівельного матеріялу на день 20. грудня 1917 р. о год. 10 перед полуд. — Ком. пар. в Побережу п. Журавно.

З Промислового Банку.

Ухвалене на загальних зборах акціонарів Банку д. 29. жовтня 1917 підвисшене акційного капіталу о 15 мілїонів кор. переведено остаточно сими днями. З нових акцій обняв Краєвий Виділ таку скількість, яка була потрібна до запевненя краєви беззлядної більшости. Решту акцій уміщено без публичної субвенції виключно серед краєвих приватних капіталїстів з круга клїєнтелїв Банку. Нові акції поіменної вартости 400 К, емітовано по курсі 440 К для дотеперішних, а по 460 К. для нових акціонарів. Тепер виносить акційний капітал Промислового Банку 25 мілїонів корон, а резервові фонди понад 4 мілїони корон.

Смерть.

Нариси і оповіданя з часу великої війни

РОМАНА СЕКЕЛИ

вийшли накладом „Новітної Бібліотеки“. Автор малює в 12 нарисах переживаня людий серед 8—10 страшного воєнного пожару.

Набувати по К 2·— (посилку треба оплатити окремо) в „Нов. Бібліотеці“ вул. Руська 3, або в Книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка.

Цілий світ перейдеш як умієш по німецьки говорити.

З книжки, яку видало Товариство „Просвіта“ п. з.

ПІДРУЧНИК

до науки німецької мови зладив Ю. Рудницький.

Можна легко учити ся говорити по німецьки.

Підручник сей надає ся так для початкуючих як і для тих, що вже учили ся або вже уміють де-що по німецьки або хочуть учити других. У підручнику подано самі практичні лекції, так що вивчивши їх можна вже порозумівати ся з Німцями у найконечнїйших справах.

В лекціях говорить ся про такі річи: сільське обійстє, рідня, село, місто, барви, сільська хата, мешканє в містї, на торзї (про мясо, ярини, землеплоди), господарські будинки і річи, їзду возом, їзду зелїзницею, закупна в склепі, гостина, веденє господарки, (зима. весна, лїто, осінь), побут у Віднн, між ремісниками, при війську і т. п. Книжка обіймає 239 сторін друку. Подані взірцї граматики і до кождої лекції словарець.

Один примірник коштує 4 кор. брош., а оправлений в полотно з витисками 6 кор. 50 с.

На почтову пересилку треба долучити 65 сот.

Висилає тільки за готівку: Канцелярія Товариства „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10.

Від 24 літ знана фірма церковних річий, робітня церковних зварядів **Петра Дуткевича в Станиславові**, отворила знов по інвазії, підчас якої потерпіла цілковите знищене, свій склеп в Станиславові, Мійський Базар ч. 1. Вхід від катедральної церкви. Золотить чаші огнево. 11—30

Чи маєте вже?

Великий український співаник

Наша дума

Зладив Антін Гапяк.

(Друге видане, справлене і побільшене).

182 пісень 200 коломийок

Пісні получені на шість груп:

I. Патріотичні іполітичні (21 пісень). II. Історичні (19 пісень). III. Станові: а) козацькі (17 пісень), б) чумацькі (7 пісень), в) бурлацькі (7 пісень), г) опришківські (3 пісні), д) побутові (18 пісень). IV. Січові, сокільські, стрілецькі (26 пісень. V. Любовні (64 пісень). VI. Коломийки (200 пісень).

Ціна співаника „Наша дума“ К 2·80 (оправлений в полотно К 4·50).

Сей великий Співаник можна набути також окремими частями а іменно: часть перша п. з.

Наша Слава

у якій поміщені пісні патріотичні і політичні, історичні, станові, січові, сокільські і стрілецькі.

Співаник

Наша Слава коштує К 1·40

част друга п. з.

„Наша пісня“

містить пісні любовні і коломийки. Співаник „Наша пісня“ коштує К 1·40.

Дотепи, вигадки, жарти.

Велика книжка з якої можна 900 разів засміяти ся. Коштує брошур. 1 кор. 80 сот., оправлена в полотно 2 кор. 30 сот. — На порто звичайне треба 30 сот., порученє 65 сот.

Замвлення і рівночасно гроші треба висилати під адресою:

Канцелярія Тов. „Просвіта“ Львів, Ринок 10.

Відтяти і післати на адресу: „КАРПАТІЯ“

Товариство взаїмних обезпечень на житє і ренти у Львові, ул. Руська ч. 18.

Місце зголошеня: ....

На покритє премії приймає ся і облїґації попередних воєнних позичок.

Число внеску: ....

Число поліси: ....

ВНЕСОК на обезпечене воєнної позички в „КАРПАТІЇ“. 1—2

I. а) Імя і назвиско особи, що має обезпечити ся? б) Її званє? в) Точна адреса? г) Коли і де роджена?	а) .... б) .... в) .... г) ....
II. а) Чи особа, що має обезпечити ся, зовсім здорова? б) Які недуги перебула протягом послідних 10 літ? в) На яку недугу хорує тепер? (недуги або окалїченя). г) У котрого лікаря або в котрім шпитали тепер лічить ся? ґ) Чи були в її родині случаї сухіт, або инших дїдичних зглядно зарazл. недуг?	а) .... б) .... в) .... г) .... ґ) ....
III. На яку суму обезпечуєть ся?	.... ном. варт. австрійської $5^1/_2$%-вої, вільної від оподаткованя амортизаційної позички.
IV. а) По кількох лїтах має ся безумовно перестати платити премії? По 15, 20, чи 25 лїтах? б) Як має ся платити премії почавши від другого року обезпеченя? річно, піврічно, чи вєртьрічно?	а) .... б) .... (¹/₂, ¹/₄) річно.
V. Чи не відкинено внеску на житєве обезпеченє особи, що має обезпечити ся? коли і в якім Товаристві?	....
VI. Чи обезпечена особа повнить військову службу: а) р нутрі краю? б) в етапній области? в) на фронтї, в операційнім терені при армії в поли? г) в якім характері службовім? ґ) при якім роді оружя?	а) .... б) .... в) .... г) .... ґ) ....
VII. Кому має ся виплатити обезпечену суму? а) на случай дожитя? б) на случай смерти?	а) .... б) ....

Як задаток зложено квоту К .... Полїсу викупить Пан/Пані .... в ....

1. Стверджую своїм підписом, що на поставлені менї питаня відповів я основно і правдиво. 2. Відомо менї, що обезпечене є неважне в случаю поданя неправдивих даних про стан здоровля обезпеченого. 3. Услівя обезпеченя, як також доповняючі додаткові услівя обезпеченя воєнної позички я приняв до відома.

.... дня .... 191....

Підпис особи, яка має обезпечити ся: ....

Підпис обезпечаючого: ....

Підпис заступника Товариства: ....

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.